

MUNI
LAW

Fondy Evropské unie

Mgr. Romana Buzková

buzkova.romana@gmail.com

Osnova přednášky

- Opakování: unijní rozpočet a víceletý finanční rámec
- Unijní fondy a programy
- Správa finančních prostředků EU (typy řízení)
- Období 2021-2027
- Plán obnovy
- Charakteristika vybraných fondů

Rozpočet a víceletý finanční rámec

- Víceletý finanční rámec = sedmiletý finanční plán EU
- Jednotlivé roční rozpočty s ním musí být v souladu
- Nutná shoda všech členských států
 - VFR má formu nařízení Rady (Council Regulation)
- Pokud není schválen včas, čerpání finančních prostředků se zpozdí

Příjmy

- Tradiční vlastní zdroje: cla
 - Členské státy si ponechávají 25%
- Vlastní zdroj založený na dani z přidané hodnoty
- Příspěvky členských států založené na HND
- Vlastní zdroj odvozený od množství plastového obalového odpadu, který není recyklován
 - Od 1. ledna 2021
- *Potenciální nové zdroje?*
 - *Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, vlastní zdroj ze systému EU pro obchodování s emisemi, digitální daň, daň z finančních transakcí, společný základ daně z příjmů právnických osob*

Výdaje (v miliardách EUR)

	VFR	NGEU	CELKEM
1. Jednotný trh, inovace a digitální agenda	149,5	11,5	161
2. Soudržnost, odolnost a hodnoty	426,7	776,5	1 203,2
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	401	18,9	419,9
4. Migrace a správa hranic	25,7	—	25,7
5. Bezpečnost a obrana	14,9	—	14,9
6. Sousedství a svět	110,6	—	110,6
7. Evropská veřejná správa	82,5	—	82,5
CELKEM	1 210,9	806,9	2 017,8
CELKEM vyjádřeno v cenách roku 2018	1 074,3	750	1 824,3

Přehled fondů a programů

– Fondy:

- Evropský fond pro regionální rozvoj
- Evropský sociální fond+
- Fond soudržnosti
- Fond pro spravedlivou transformaci
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
- Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond

- InvestEU, Azylový a migrační fond, Fond solidarity Evropské unie, Nástroj předvstupní pomoci a další

– Programy:

- Horizont Evropa (výzkum a inovace)
- Digitální Evropa (nové technologie, digitalizace)
- Erasmus+ (vzdělávání a mobilita)
- Nástroj pro propojení Evropy CEF2 (doprava, energetika)
- EU4Health (zdraví)
- Kreativní Evropa (kulturní a kreativní odvětví)
- LIFE (životní prostředí a klima)
- A další

Spolufinancování

- Míra spolufinancování z EU se liší (fondy x programy, kategorie regionů, atd.)
- 5 priorit politiky soudržnosti (hlavní investiční politika EU):
 - Inteligentnější Evropa, Zelenější Evropa, Propojenější Evropa, Sociálněji Evropa, Evropa bližší občanům
- Regiony jsou rozděleny do 3 kategorií podle HDP na hlavu: méně rozvinuté (<75% průměru EU), přechodové (75% až 100% průměru EU) a více rozvinuté (>100% průměru EU)
- Spolufinancování 40-85% (během pandemie až 100%)

Plnění unijního rozpočtu

- Komise je pověřena plněním rozpočtu ve spolupráci s členskými státy (viz Smlouvy a Finanční nařízení)
- V souladu se zásadami řádného finančního řízení:
 - Zásada hospodárnosti
 - Zásada efektivnosti
 - Zásada účelnosti
- Existují 3 způsoby provádění:
 - Přímé řízení
 - Sdílené řízení
 - Nepřímé řízení

Přímé řízení

- Direct management
- Financování řídí přímo Evropská komise
 - Útvary Komise nebo výkonné agentury
- Cca 20% unijního rozpočtu
- Přímě řízené programy, někdy nazývané také jako komunitární programy (např. Horizont Evropa, Digitální Evropa)

Sdílené řízení

- Shared management
- Financování řídí Evropská komise společně **s členskými státy, kterým je svěřena realizace na národní úrovni**
- Cca 70% unijního rozpočtu
- Orgány členských států vybírají úspěšné projekty a nesou primární zodpovědnost za vytvoření systému řízení a kontroly
- Komise hraje úlohu dohledu
- Fondy politiky soudržnosti (např. Evropský fond pro regionální rozvoj) a další (viz obecné nařízení 2021/1060)

Nepřímé řízení

- Indirect management
- Financování řídí partnerské organizace nebo jiné subjekty v EU či třetích zemích
- Cca 10% unijního rozpočtu

Období 2021-2027

- Vyjednávání VFR nebylo snadné
 - Brexit, návrhy právních předpisů představeny již v roce 2018, volby do EP v roce 2019, Zelená dohoda pro Evropu (zelený přechod a digitalizace), pandemie Covid-19 (ekonomická obnova)
- Dosud největší dlouhodobý rozpočet v historii EU
 - VFR + NGEU
- Nové výzvy a priority, nový vlastní zdroj
- Půjčování na finančních trzích → zadlužení

VFR 2021-2027 a NGEU

Multiannual Financial Framework (MFF)

The EU's 7-year budget

€1.211 trillion

€806.9 billion

NextGenerationEU

COVID-19 recovery package

Recovery and Resilience Facility

€723.8 billion

€338.0 billion grants

€385.8 billion loans

NextGenerationEU contribution to other programmes

EUR 83.1 billion

Note: All amounts are in current prices.

Nástroj NextGenerationEU

- Unijní plán na podporu oživení
- Dočasný instrument
- Příjmy z nových vlastních zdrojů zavedených po roce 2021 budou použity na předčasné splacení půjček
 - Musí být splaceny do roku 2058

Nástroj pro oživení a odolnost

- Recovery and Resilience Facility (RRF)
- Hlavní prvek NextGenerationEU, který poskytuje finanční podporu ve formě grantů a půjček
- Členské státy musí vypracovat své národní plány obnovy
 - Minimálně 37% zdrojů musí jít na zelenou a 20% zdrojů na digitální transformaci
- Plány schvaluje Rada na základě doporučení Evropské komise
- Český plán obnovy ve výši 180 miliard Kč schválen v září 2021
 - Evropská komise již také vyplatila předběžnou platbu 915 milionů EUR, což odpovídá 13% celkového finančního přidělu

Charakteristika vybraných fondů

- V období 2014-2020 tvořily EFRR, ESF, FS, EZFRV a ENRF tzv. Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF)
- Podporují jednotlivé politiky EU
- Pro ČR je v období 2021-2027 v rámci politiky soudržnosti vyčleněno více než 21 miliard EUR
- Operační programy nově:
 - Doprava, Integrovaný regionální operační program, Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost, Jan Amos Komenský, Životní prostředí, Spravedlivá transformace, Zaměstnanost+, Technická pomoc, Rybářství

Získání dotace krok za krokem

- Vytvoření projektového záměru, nalezení vhodné výzvy
- Podání žádosti o podporu (elektronicky)
- Hodnocení a výběr žádostí (na dotaci není právní nárok!)
- Realizace projektu a monitorování
- Žádost o platbu
- Vyhodnocení a vyúčtování
- Kontrola a publicita projektu
- Udržitelnost projektu

Úkol

- Charakterizujte vybraný fond
 - Včetně jeho cílů, oblastí podpory, financovaných programů atd.
- Uveďte příklad projektu, který byl z daného fondu podpořen ve vaší obci nebo kraji
- Byly dle Vašeho názoru finanční prostředky smysluplně využity?

Užitečné odkazy

- [Dlouhodobý rozpočet EU na období 2021–2027 | Evropská komise \(europa.eu\)](#)
- [Plán na podporu oživení Evropy | Evropská komise \(europa.eu\)](#)
- [Národní plán obnovy \(planobnovycr.cz\)](#)
- [Inforegio - Regionální politika EU - Regionální politika - Evropská komise \(europa.eu\)](#)
- [DotaceEU - Úvod](#)

